

MEMÒRIA D'INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA:

**CARRER HOSTAL DE SANT ANTONI, 8 / CARRER DEL TRIANGLE, 4
DISTRICTE DE CIUTAT VELLA, BARCELONA (BARCELONÈS)**

**Antònia Díaz-Carvajal
Setembre, 2020**

Codi d'intervenció arqueològica del Servei d'Arqueologia de Barcelona. 021/20

CONTINGUTS

FITXA TÈCNICA	3
1. INTRODUCCIÓ	4
2. SITUACIÓ I DESCRIPCIÓ DEL LLOC DE LA INTERVENCIÓ	4
4. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS DEL LLOC	12
5. MOTIVACIÓ I OBJECTIU DE LA INTERVENCIÓ	13
6. MÈTODE	14
7. RESULTATS	14
8. VALORACIÓ	22
9. BIBLIOGRAFIA	24

ANNEX 1: UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

ANNEX 2: REGISTRE GRÀFIC - PLANIMETRIA

FITXA TÈCNICA

Lloc de la intervenció: carrer Hostal de Sant Antoni, 8 / carrer del Triangle, 4

Població, comarca: Barcelona, Barcelonès

Coordenades: UTM 31N/ETR S89 X: 431612.8 / Y: 4581926.6
X: 431599.7 / Y: 4581913.2
X: 431604.3 / Y: 4581909.0
X: 431617.3 / Y: 4581922.9

Promoció: Comunitat de Propietaris carrer Hostal de Sant Antoni 8

Projecció: Barcelona Arquitectura

Execució arqueològica: IN SITU, SCP

Direcció arqueològica: Antònia Díaz-Carvajal

Tipus intervenció: preventiva terrestre

Activitat: seguiment / control

Expedient d'autorització:

Arq002PREV-00000260-2020 (437 K121 NB 2020/1-28318)

CLT_2020_EXP_ARQ002PREV_00000389 (R/N 470 K121-NB 2020-1-29461)

Dates: 18 de juny al 10 de juliol de 2020 / 15-24 de juliol de 2020

Codi d'intervenció arqueològica Servei d'Arqueologia de Barcelona: 021/20

Resum: es presenta la memòria de la intervenció arqueològica vinculada a les obres de reforma d'un immoble situat al carrer Hostal de Sant Antoni 8 de Barcelona. Els treballs no han obtingut resultats arqueològicament significatius i només han registrat un pou sèptic i un mur associats a l'edifici actual.

1. INTRODUCCIÓ

A l'edifici d'habitatges situat al número 8 del carrer Hostal de Sant Antoni cantonada amb el carrer del Triangle 4 de Barcelona (Barcelonès), s'ha programat la rehabilitació de les façanes, la coberta, els espais interiors i la instal·lació d'un ascensor, segons un projecte coordinat per l'estudi d'arquitectes BARCELONA ARQUITECTURA.

El carrer on es troba la finca afectada pertany a Ciutat Vella, un districte amb una història que comença amb la fundació de la ciutat de Barcelona. Està emplaçat, a més, a l'entorn de dos edificis considerats béns patrimonials amb protecció especial (edifici al carrer Triangle 2 -fitxa 3419 de Patrimoni Arquitectònic- i edifici al carrer Flasadors 21 -fitxa 3835 de Patrimoni Arquitectònic). Per tant, qualsevol mena d'obra o actuació que es realitzés i que afectés el subsòl en aquest lloc comportava la sol·licitud d'una intervenció arqueològica, d'acord amb la reglamentació vigent de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya.

Els treballs s'han realitzat en el mes de juliol d'enguany, amb execució de l'empresa d'arqueologia IN SITU SCP i direcció tècnica de l'Antònia Díaz-Carvajal. A banda d'unes restes associades a la finca existent (un pou sèptic i un tram de mur), els resultats de la intervenció arqueològica no han estat significatius.

2. SITUACIÓ I DESCRIPCIÓ DEL LLOC DE LA INTERVENCIÓ

L'immoble afectat pel projecte de rehabilitació se situa al número 8 del carrer Hostal de Sant Antoni amb façana nord-est al carrer Triangle 4 de Barcelona (Barcelonès), un indret de terrenys quaternaris i sorral. El lloc pertany al districte de Ciutat Vella, al barri administratiu de Sant Pere, Santa Catalina i la Ribera, dins del perímetre de l'antiga muralla medieval i moderna de Barcelona.

El lloc de la intervenció és dins d'un edifici plurifamiliar originari o amb reformes de finals del segle XVIII, amb cantonada nord als dos carrers, format per una planta baixa i quatre plantes pis. Té façanes embellides amb un revestiment que incorpora esgrafiat. Als balcons, les baranes són de forja amb barrots helicoidals i passamà senzill. Els emmarcaments de les obertures són amb muntants i llindes en pedra amb motllura.

La distribució de la finca coincideix amb la dibuixada en una planimetria de Garriga i Roca elaborada entre els anys 1860 i 1862 que recull el traçat urbanístic del moment i la compartimentació parcel·laria. També és la mateixa que es mostra a l'encàrrec que l'Oficina del Pla Parcel·lari realitzà l'any 1925 a l'enginyer Vicenç Martorell. Pel que fa a les reformes recents, hi ha un expedient del 1935 aprovat per la comissió de Foment on es demana reparar la coberta de l'edifici¹.

Les seves coordenades UTM ETRS89 són:

X: 431612.8 / Y: 4581926.6
X: 431599.7 / Y: 4581913.2
X: 431604.3 / Y: 4581909.0
X: 431617.3 / Y: 4581922.9

L'altitud a nivell del carrer del Triangle és de 3,36 msnm.

Fitxa cadastral: 1721104DF3812B
Codi parcel·la: 01 11710 004

Figura 1. Detall dels plànol de la ciutat de Barcelona elaborat per Miquel Garriga i Roca el 1862. Se senyala la situació de la finca

¹ Expedient núm. 4909 AMCB (Cazeneuve *et al.*, 2018)

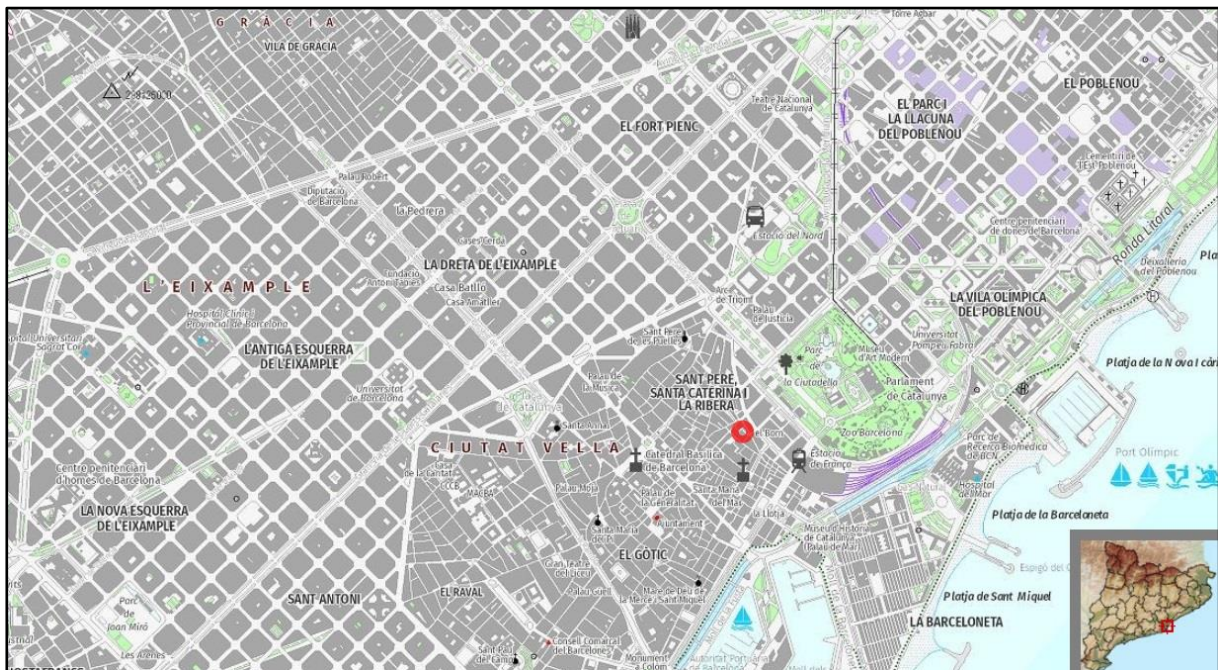

Figura 1. L'immoble afectat es troba al districte de la Ciutat Vella de Barcelona (ICC)

Figura 2. Parcel·lació del lloc. La finca se situa molt a prop del jaciment del Mercat del Born (ICC)

Figura 3. Vista aèria (ICC)

Com a elements patrimonials rellevants, al voltant del lloc de la intervenció destaquen les restes del jaciment del Mercat del Born i l'església gòtica de Santa Maria del Mar.

Tanmateix, situades molt a prop de la finca afectada hi són dues edificacions amb classificació BCIL:

- Edifici d'habitatges carrer Triangle, 2 (*Catàleg de Patrimoni, fitxa 1052*). Construcció de mitjan segle XVIII amb planta baixa i cinc pisos més. Als baixos, a més de dos portals amb llinda de fusta, s'hi obre un arc rebaixat de pedra que dóna pas al carrer Hostal de Sant Antoni per sota d'una volta escarsera.
- Edifici d'habitatges carrer Flassaders, 21 (*Catàleg de Patrimoni, fitxa 639*). Construcció de notables dimensions d'origen medieval tot i que amb reformes profundes probablement al segle XVII. Del conjunt destaca el pati amb escala, els balcons de llosana de pedra i el portal de mig punt adovellat.

3. ANTECEDENTS HISTÒRICS DE LA ZONA

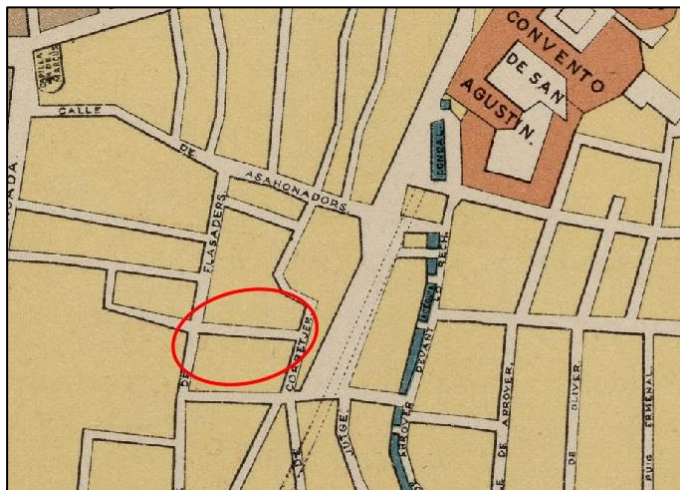
Antigament, el barri de la Ribera era una zona costanera formada per aiguamolls on hi desembocaven nombroses rieres, com la de Merdança o riera de Sant Joan, que coincidia en gran part amb el curs de la futura Via Laietana en una zona molt propera a l'església de Santa Maria del Mar. Aquest espai formava part de l'ager o territori de la *Colonia Iulia Augusta Faventia Paterna Barcino*, ciutat romana fundada en època d'August, entre els anys 15 i 13 aC, i estava ocupat per les *villae* de les quals se n'han documentat indicis per exemple a la plaça de l'Àngel o al carrer de Montcada.

En època alt imperial la zona fou destinada a l'abocament de deixalles. També s'hi realitzaven altres activitats, com la producció de ceràmica, alhora que funcionava com a necròpolis. De fet, el lloc es converteix en una gran àrea d'enterraments durant l'antiguitat tardana, amb tombes situades a banda i banda de les principals vies d'accés a la ciutat (en són referents la necròpolis de l'avinguda Francesc Cambó i el conjunt funerari trobat al mercat de Santa Caterina). Aquest caràcter es manté fins a finals del segle X quan l'espai fora muralles s'ocupa de manera més estable i es converteix en entorn urbà amb l'aparició de nous nuclis de poblament, els *burgs* o *vilanoves*. Una d'aquestes *vilanoves* s'erigeix al voltant de l'antiga església romànica de Santa Maria de les Arenes.

En el segle XIII, la ciutat fora muralles creix intensament i al barri que anomenem la Ribera s'hi constata l'activitat de construcció de naus, d'importació i exportació de mercaderies i la presència de tallers d'arts i oficis que han quedat reflectits en els noms dels carrers. Poc abans, el comte Ramon de Berenguer IV havia cedit la propietat d'aquests terrenys a Guillem Ramon de Montcada iniciant-se la parcel·lació de la zona i la configuració d'una nova xarxa de carrers. Un d'aquests vials oberts és el carrer de Montcada, actual nucli d'arquitectura civil medieval per l'edificació de palaus on vivien els rics comerciants i els nobles.

Durant la segona meitat del segle XIII, i donat el creixement d'aquestes *vilanoves*, s'inicia un segon recinte emmurallat que protegeix el nou barri de la Ribera. Tanmateix, el progrés

material, el fervor religiós i el suport de les dignitats eclesiàstiques són impulsors de la projecció i bastiment, durant el segle XIV, del temple gòtic de Santa Maria del Mar.

Figures 4 i 5. Mapa de la Ribera en el segle XV (1439). Autor Sanpere i Miquel. Any Original 1890 (ICC). El lloc senyalat correspondria a l'emplaçament de l'actual carrer de Sant Antoni

La zona es configura en la unitat administrativa del Quarter del Mar i creix en economia, aspectes socials i urbanisme. És un dels llocs més poblats de la ciutat, un barri pescador que assimilarà les funcions portuàries i es convertirà en un autèntic motor econòmic. Aquest tarannà serà predominant fins després de la guerra de Successió. Amb la derrota dels catalans

l'any 1714, la configuració urbanística de la Ribera es veu fortament afectada després que Felip V ordenés la destrucció de 1016 cases i 38 carrers i la projecció de la fortalesa militar de La Ciutadella. La seva construcció i la delimitació d'una àrea de seguretat al seu voltant, va ser la causa de l'eliminació d'una part important del barri. L'enderroc es realitzà entre el mes de juliol del 1715 i finals de l'any 1718 i comportà la densificació de la zona i el canvi definitiu del traçat del Rec Comtal.

La Ciutadella va ser concebuda segons el model iniciat per Vauban i imposat a Europa. Es tractava d'una estructura de planta poligonal estrellada amb 5 baluards, envoltada per un gran fossat i una esplanada d'uns 120 m d'amplària que la separava de les cases més pròximes. Va perviure prop d'un segle i mig, fins a l'any 1869 quan va ser enderrocada tot i que deixant dempeus la capella militar, la casa del Governador (actual Institut Verdaguer) i el polvorí (actual seu del Parlament de Catalunya). Tanmateix, en aquest moment succeeix una altra gran reforma urbanística al barri amb el plantejament del traçat de nous carrers més amples i rectes com és el cas del carrer Princesa. L'antic espai ocupat per La Ciutadella es reordena a finals del segle XIX amb el projecte de parc presentat per Josep Montserè i Mestres. Aquest mateix mestre d'obres serà l'encarregat del projecte de construcció del mercat del Born entre els anys 1873 i 1876.

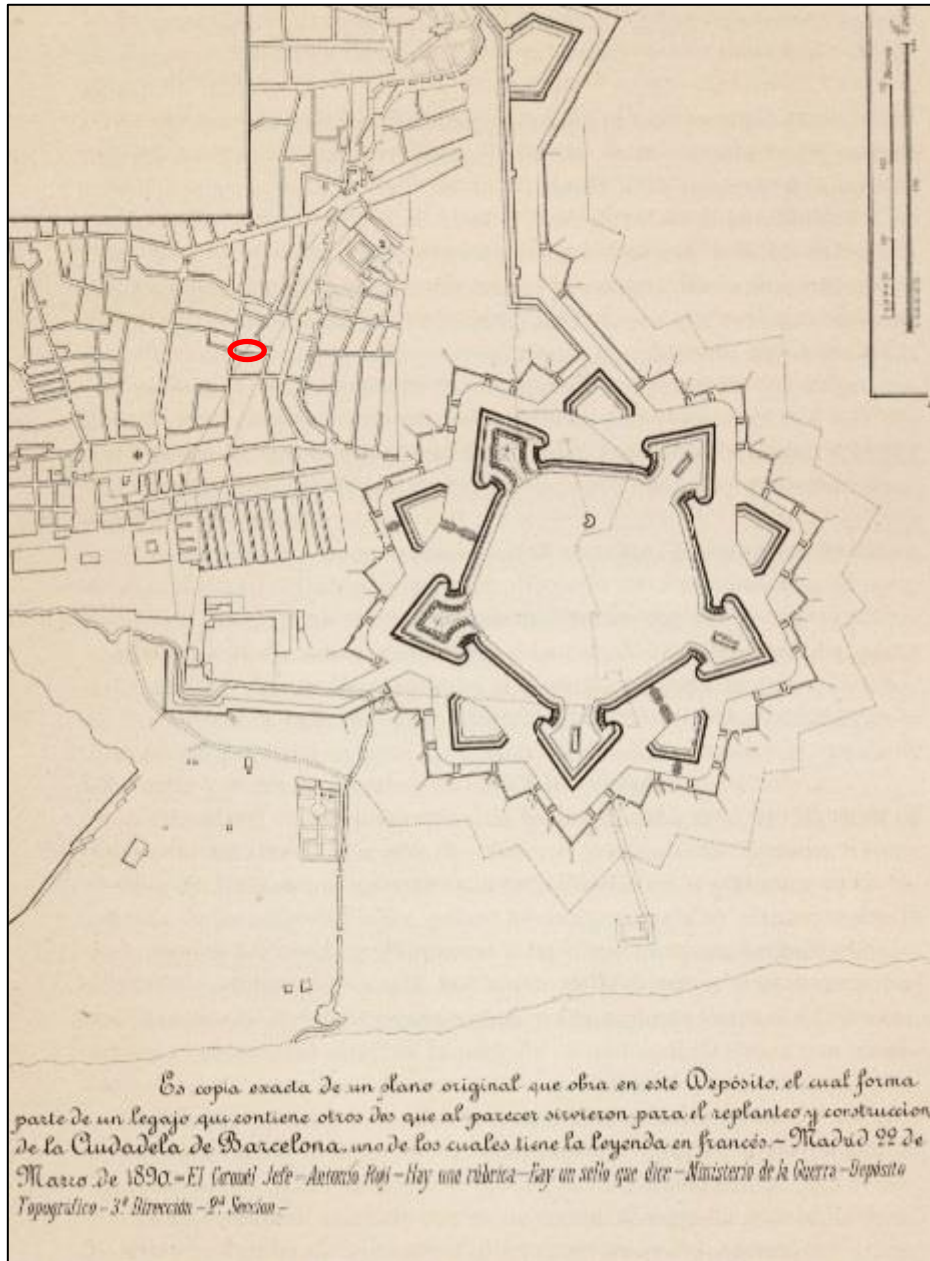

Figura 6. Mapa de la Ribera en 1717. En vermell se senyala la situació del carrer Hostal de Sant Antoni sense afectació per la construcció de la Ciutadella. Autor: Sanpere i Miquel, Verboom i Joris Prosper Van. Any original 1890 (ICC)

4. ANTECEDENTS ARQUEOLÒGICS DEL LLOC

Al barri de la Ribera s'han realitzat nombroses intervencions arqueològiques la major part d'elles relacionades amb reformes urbanístiques que han proporcionat un conjunt important de dades sobre l'evolució històrica. De les intervencions amb afectacions molt a prop del lloc intervingut destaca, per la transcendència dels resultats, la realitzada al **Mercat del Born** entre els anys 2001 i 2002. Aquest espai s'excavà íntegrament arran de les obres de construcció de la Biblioteca de Barcelona posant al descobert gran part de l'antiga ciutat medieval i moderna destruïda l'any 1716. El bon estat dels edificis i de les restes en general permeten identificar els seus usos com són carrers, el rec comtal, una ferreria o diverses cases de pescadors (Artigues, Fernández, 2002). Tanmateix, la projecció del Centre Cultural a l'antic Mercat del Born comportà noves excavacions (2005-2007) que varen completar la informació sobre les tipologies dels carrers i sobre les conduccions d'aigües a partir de noves descobertes de xarxes de clavegueram i fosses sèptiques (Fernández, Hinojo, 2007).

A banda dels importants treballs realitzats al Mercat del Born, referim les següents intervencions per situar-se al voltant de la finca del carrer Hostal de Sant Antoni, 8:

- **carrer del Triangle 2-8.** El seguiment d'obertures de rases al vial va concloure amb resultats negatius (Santanach, 2003)
- **carrer del Rec 1-53, 2-36.** A banda de diferents serveis contemporanis, l'excavació d'una rasa ha documentat altres dues fases cronològiques: l'ocupació romana demostrada per la localització de ceràmica datada entre els segles II-IV dC i també per l'enterrament en fossa simple d'un adult. També un moment modern documentat amb una sèrie de murs i estrats pertanyents a la trama urbana existent prèvia a la destrucció del 1716 (Castillo, 2008).
- **carrer dels Flassaders, 24-28.** L'ampliació del Museu Picasso comportà l'excavació en extensió del solar i posà al descobert l'ocupació gairebé ininterrompuda de la zona. De les diferents troballes destaquem un tram de calçada romana.

- **plaça Comercial.** La construcció de l'aparcament subterrani va documentar part del Rec Comtal i diverses estructures amb una seqüència cronològica iniciada en l'època romana i fins al segle XVIII amb l'enderroc d'aquesta part del barri. De les troballes, destaca la necròpolis medieval amb individus enterrats seguint les prescripcions islàmiques (Farré, Serra, 1991).

5. MOTIVACIÓ I OBJECTIU DE LA INTERVENCIÓ

A la finca número 8 del carrer Hostal de Sant Antoni de Barcelona s'ha projectat una reforma que inclou treballs de rehabilitació de façanes, coberta, elements comuns, interior d'habitatges i la instal·lació d'un ascensor.

L'indret s'inclou en una Zona d'Interès Arqueològic, relacionada amb un sector històric important per a Barcelona. Als apartats precedents s'han citat les circumstàncies històriques i actuacions arqueològiques més rellevants i que es poden resumir en els següents punts:

1. La zona formava part de l'*ager* de la colònia de *Barcino*. Al seu entorn hi ha documentada una extensa necròpolis tardoromana.
2. En època medieval forma part de la zona d'expansió de la ciutat. El lloc està molt pròxim a l'església de Santa Maria del Mar, on al seu voltant es desenvolupà el barri marítim conegut com la Ribera que conserva encara molts trets medievals.
3. Els resultats de les excavacions a l'entorn mostren una seqüència cronològica iniciada en l'època romana i fins al segle XVIII amb l'enderroc d'una part del barri de la Ribera per ordre de Felip V. De les nombroses intervencions, i a banda dels treballs realitzats a l'antic Mercat del Born, destaquen l'excavació de la plaça Comercial, on es va documentar una necròpolis medieval que seguia prescripcions islàmiques, o la intervenció als números 24 i 28 del carrer dels Flassaders, amb restes d'ocupació ininterrompuda des del segle I fins a l'actualitat.

D'acord amb el promotor de l'immoble, el Servei d'Arqueologia de Barcelona redactà el Projecte d'Intervenció Arqueològica com a inici del procés de recerca preventiva necessari per a la localització i documentació de les possibles restes patrimonials que es podien veure afectades per l'actuació urbanística i segons la normativa municipal i general en matèria patrimonial. L'objectiu era la documentació i registre de qualsevol indici o resta arqueològica segons la llei 9/93 del Patrimoni Cultural Català i el Decret 78/2002 de Reglament de Protecció del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic.

La intervenció realitzada ha estat de caràcter preventiu, d'acord amb el que dictamina el Decret 78/2002, de 5 de març, del Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic de Catalunya (DOGC 3594, de 13-05-2002).

6. MÈTODE

L'extracció de terres i l'excavació de les troballes s'ha fet íntegrament amb mitjans manuals, amb operaris de l'obra i la supervisió d'un tècnic arqueòleg. S'han seguit els principis bàsics de la metodologia proposada per E. Harris (1975) d'excavació estratigràfica.

S'ha portat a terme un registre gràfic de les estructures o elements detectats al llarg del procés d'excavació amb fotografies i planimetria digitalitzada en format .CAD.

7. RESULTATS

Inicialment, les tasques arqueològiques preveien el control de les obres d'instal·lació d'un ascensor i el seguiment dels rebaixos necessaris per a executar el projecte de rehabilitació.

Pel que fa a les obres de l'ascensor, s'ha de dir que el fossat per a la cabina ja estava excavat i acondicionat des de finals del 2019 i, per tant, en aquest punt no s'ha intervingut. Respecte al rebaix del subsòl, s'ha centrat en l'espai que té façana al carrer del triangle, ubicat al nord-est de la finca. Es tracta d'una estança d'uns 43 m² i morfologia més o menys rectangular on

s'ha realitzat el rebaix d'uns 45-50 cm imprescindibles per habilitar l'habitació a l'alçada mínima de 2,50 m requerida per les normatives de seguretat.

Figura 7. Les obres del fossat de l'ascensor ja estaven finalitzades a l'inici de la intervenció

Així doncs, la intervenció començà en aquesta estança un cop retirat el paviment en ús i la seva preparació. L'estrat que es mostrava era una barreja de terres marrons i runes (UE 101) que anivellaven l'espai, amb intrusions de fragments descontextualitzats de ceràmica moderna i contemporània i porcions d'elements constructius com maons o morters.

Figura 8. L'excavació s'ha fet íntegrament amb mitjans manuals

Figura 9. L'estrat excavat estava format per terres marrons i runes

Figura 10. El rebaix no superava els 50 cm

A la banda sud, l'estrat de runes cobria una cavitat excavada de forma cilíndrica compatible amb un pou sèptic en desús (UE 102). La cota d'obra destapà només la plataforma o boca (UE 105) feta de ciment i també deixà entreveure les restes d'una canal amb factura de pedra i rajoles (UE 106). El diàmetre intern del pou, de 50 cm, es mantenia perfectament arrodonit mentre que l'extern, d'1,11 m d'amplada màxima, estava puntualment malmès i tallat per la construcció de l'envà de maons que delimitava l'estança al sud. No s'excavà l'amortització d'aquesta estructura, que en superfície mostrava un sediment de color marró fosc amb abundants restes de material constructiu.

Figura 11. Al sud de l'estança es registrà un pou sèptic

Figura 12. Aspecte del pou sèptic

Al centre de l'estança, el rebaix va posar al descobert les restes d'un muret de compartimentació (UE 103). Orientat nord-sud, i tallat als extrems, es bastia de pedres calcàries de mida mitjana, lleugerament escairades, lligades amb morter de sorra i argiles i cobertes en la cara vista per un enlluït de morter de calç que es conservava molt residualment. Feia una amplada de 45 cm i conservava una llargada de 2,64 m i una alçada de 35 cm organitzada en dues filades, la superior molt escapçada i malmesa pels puntals de seguretat que sobre el mur s'havien fixat.

Figura 13. Al centre de l'estança es destapà un mur amb els extrems tallats

Figura 14. El mur s'assentava sobre el paviment de rajoles

El muret s'assentava sobre un paviment de terracota (UE 104), amb rajoles de color vermellós que mesuren 32 x 16 x 3 cm, disposades a trencajunt. Aquest paviment, possiblement l'original de la finca o del moment de la gran reforma barroca, estava cobert per una capa de morter de calç d'1,5 cm aproximat de gruix (UE 105). Val a dir que la intervenció només obrí un quadrant d'uns 2,5 m² per a documentar aquests registres del sòl, atès els condicionants de la cota d'obra, que era d'uns 15 cm més amunt.

Figura 15. Un nivell de morter de calç anul·lava el paviment de rajoles

S'ha considerat que tant el muret com el pou sèptic eren estructures associades a la finca que s'estava actualment rehabilitant, projectades en un moment posterior o poc després de la construcció original o reforma del segle XVIII. En tot cas, la continuació de les feines afectava aquestes restes: per una banda, s'estimava el cobriment (amb geotèxtil) del pou i de la part destapada de paviment i, per l'altra banda, el desmuntatge de l'estructura murària. Aquests tractaments varen ser realitzats, un cop documentades les restes, dins el mateix procés d'intervenció.

Figura 16. Aspecte de l'estança un cop finalitzada la intervenció

8. VALORACIÓ

El projecte de rehabilitació de la finca situada al carrer Hostal número 8 de Barcelona ha motivat una intervenció de control dels rebaixos al subsòl. L'espai afectat s'ha centrat en l'estança situada al nord-est de l'edifici que té façana al carrer del Triangle número 4.

La finca es troba al barri de la Rivera, al districte de Ciutat Vella. Aquesta zona manté en molts punts una planimetria que encara permet entreveure el traçat dels carrers baix medievals. En el cas que ens ocupa, l'actual volta al cap del carrer pot perfectament tenir el seu antecedent

en aquest moment més antic. Per una banda, se sap que el 1678 es concedí un permís per a la reconstrucció d'una volta situada al carrer Hostal de Sant Antoni, conegut en aquell temps com a carrer de la Volta d'en Guixer. Per altra banda, no se sap de l'actual nom del carrer fins a l'any 1698, quan apareix lligat a la causa de l'hostaler Miquel Sala, contra els marmessors d'un tal Esteban Cortés, en relació amb l'arrendament de l'Hostal de Sant Antoni. Aquest antic hostal estaria situat a la cantonada entre el carrer que ara porta el seu nom i el carrer Flassaders, segons la informació del servei de carruatge que al segle XIX sortia des d'aquest punt i que anava en direcció a Prats de Lluçanès.

Tots aquests antecedents fan pensar que l'actual finca, de cronologia determinada en el segle XVIII, podria tenir un origen anterior, malgrat que sotmesa a una gran reforma amb acabats barrocs. S'ha de dir que l'edifici està embellit amb esgrafiats, un element situat en el marc cronològic concret dels segles XVIII i XIX. També la tipologia de les baranes de la façana corresponen a cronologies de finals del segle XVIII. De fet, al plànol dibuixat per Miquel Garriga i Roca entre els anys 1860 i 1862, apareix la finca acolorida en gris clar, indicant una cronologia de construcció a mig termini.

La intervenció arqueològica no ha registrat cap element anterior a la cronologia estimada de la finca. Hem de dir, però, que el procés d'intervenció ha estat limitat i de caràcter parcial atès que l'excavació s'ha centrat en el rebaix d'uns 45 cm imprescindibles per assolir l'alçada mínima de la cambra, segons la normativa d'habitabilitat. Durant aquests treballs, s'ha documentat un pou sèptic amb projecció o reparació contemporània, un mur de pedres d'escassa entitat i un paviment de rajoles. Pel que fa a l'estructura murària, el fet que estigui revestida per les dues cares i que s'assenti sobre el paviment possiblement originari de l'aixecament o reforma de l'edifici, i que alhora està amortitzat per una capa de morter de calç, fa pensar en un segon ús de l'estança diferenciat de l'original. La presència d'acabats amb components de calç pot perfectament relacionar aquesta posterior utilització amb el magatzematge o, fins i tot, l'establació d'animals.

Finalment subratllem que la cota d'obra no ha possibilitat l'exhauriment de l'estratigrafia arqueològica i no s'ha arribat, en cap cas, al substrat geològic.

9. BIBLIOGRAFIA

Castillo, R.J. 2008. *Memòria arqueològica: carrer del Rec 1-53, 2-36. Barcelona*. Generalitat de Catalunya.

Cazeneuve, X.; Catasús, A.; Cubeles, A. 2018. Estudi històric-arquitectònic de l'edifici del carrer Hostal de Sant Antoni, 8 i carrer del Triangle, 4. Barchiona.cat, SCP. Barcelona.

Espejo, JM. 2010. *Memòria arqueològica: carrer dels Flassaders, 24-28. Barcelona*. Generalitat de Catalunya.

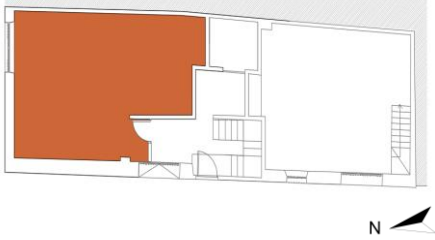
Farre, R.; Serra, D. 1991. *Memòria arqueològica: plaça Comercial, Barcelona*. Generalitat de Catalunya.

Macià, L.; Pujades, J. (revisors). 2020. *Projecte d'intervenció arqueològica. Hostal de Sant Antoni 8 / carrer del Triangle 4. Districte de Ciutat Vella, Barcelona (Barcelonès)*. Ajuntament de Barcelona. Servei d'Arqueologia de Barcelona.

Nasarre, M. 2010. *Memòria arqueològica: carrer dels Flassaders, 24-28. Barcelona*. Generalitat de Catalunya.

Santanach, L. 2003. *Memòria arqueològica: carrer de Corretger 9, del Triangle 2-8 i del Sabater 3-7. Barcelona*. Generalitat de Catalunya.

ANNEX 1: UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES

FITXA D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES				U.E.: 101 	
INTERVENCIÓ: carrer Hostal de Sant Antoni 8 / carrer del Triangle 4, Ciutat Vella				CODI: 021/20	
Sector:	Zona:	Cala:	Àmbit: estança nord-est		Cotes
Definició: ESTRAT	Criteris de diferenciació:		Color: MARRÓ		Mínima: 2,74 m
Superfície: IRREGULAR	Fiabilitat estratigràfica: BONA		Consistència: SOLTA		Màxima: 3,53 m
COMPONENTS	SEQÜÈNCIA FÍSICA	CROQUIS UBICACIÓ/ EXTENSIÓ		SEQ. ESTRATIGRÀFICA	
Geològics TERRES I PEDRES	Igual a:			+ + + +	
	En contacte amb:				
	Se li adossa:				
	S'adossa a:				
Orgànics	Cobert per:			+ + + +	
	Cobreix: 102, 103, 105				
	Tallat per:				
Artificials MORTERS I ELEMENTS DE RUNES FRAGMENTS CERÀMICS	Talla:			+ + + +	
	Reomplert per:				
	Reomple:				
Descripció: ESTRAT D'ANIVELLAMENT			Data d'actuació: 8-juliol-2020		Fitxa revisada per:
Estat de conservació: BO			Responsable: Antònia Díaz-Carvajal		Compr. de documentació: Fitxa ☐ Dibuix ☐ Foto ☒

Procés d'excavació
EXCAVACIÓ MANUAL AMB OPERARIS DE L'OBRA

Data inici: 08-07-2020 **Data fi:** 13-07-2020

Interpretació:

Estrat d'anivellament format per terres de color marró i runes sota la preparació del paviment en ús. Intrusions de fragments de ceràmica moderna i contemporània descontextualitzats. Potència entre 50-70 cm.

Materials representatius:

Referencia materials:

Fulls d'inventari núm.:

Elements i criteris de datació:

RELATIUS I ESTRATIGRÀFICS

Cronologia:

CONTEMPORÀNIA

Observacions:

ARXIU

plantes

seccions-alçats

fotografia

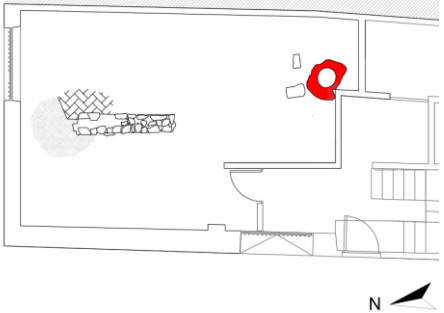
núm.: 1, 2

núm.: 1

Diapositives:

B/ N:

Color:

FITXA D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES				U.E.: 102	☐ ☒ ☐	
INTERVENCIÓ: carrer Hostal de Sant Antoni 8 / carrer del Triangle 4, Ciutat Vella			CODI: 021/20			
Sector:	Zona:	Cala:	Àmbit: estança nord-est		Cotes	
Definició: POU SÈPTIC		Criteris de diferenciació:		Color: GRIS		
Superfície: REGULAR		Fiabilitat estratigràfica: BONA		Consistència:		
				Mínima: NO OBSERVABLE		
				Màxima: 2,85		
COMPONENTS	SEQÜÈNCIA FÍSICA	CROQUIS UBICACIÓ/ EXTENSIÓ	SEQ. ESTRATIGRÀFICA			
Geològics	Igual a:		+	+	+	+
	En contacte amb:		+	+	+	+
	Se li adossa:		+	+	+	+
	S'adossa a:		+	+	+	+
Orgànics	Cobert per: 101	+	+	+	+	
	Cobreix:	+	+	+	+	
	Tallat per:	+	+	+	+	
Artificials	Talla:	+	+	+	+	
	Reomplert per:	+	+	+	+	
	Reomple:	+	+	+	+	
Descripció: ESTRUCTURA COMPATIBLE AMB UN POU SÈPTIC			Data d'actuació: 10-07-2020		Fitxa revisada per:	
Estat de conservació: BÓ			Responsable: Antònia Díaz-Carvajal		Compr. de documentació:	
					Fitxa ☐ Dibuix ☒ Foto ☐	

Procés d'excavació
EXCAVACIÓ MANUAL

Data inici: 08-07-2020 **Data fi:** 13-07-2020

Interpretació:

Pou sèptic. Es registra la boca de ciment i morfologia rodona de diàmetre intern 50 cm i extern de 1,11 m. No s'excava l'interior (reble de runes).

Materials representatius:

Referencia materials:

Fulls d'inventari núm.:

Elements i criteris de datació:
RELATIUS I ESTRATIGRÀFICS

Cronologia:
CONTEMPORÀNIA

Observacions:

ARXIU

plantes

seccions-alçats

fotografia

núm.: 1, 2

núm.: 1

Diapositives:

B/ N:

Color:

FITXA D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES				U.E.: 103	☐ ☒ ☐												
INTERVENCIÓ: carrer Hostal de Sant Antoni 8 / carrer del Triangle 4, Ciutat Vella			CODI: 021/20														
Sector:	Zona:	Cala:	Àmbit: estança nord-est		Cotes												
Definició: MUR		Criteris de diferenciació:		Color:													
Superfície: IRREGULAR		Fiabilitat estratigràfica: BONA		Consistència:													
				Mínima: 2,72 m													
				Màxima: 3,10 m													
COMPONENTS		SEQÜÈNCIA FÍSICA		CROQUIS UBICACIÓ/ EXTENSIÓ													
Geològics PEDRES CALCÀRIES, SORRES		Igual a:															
		En contacte amb:															
		Se li adossa:															
		S'adossa a:															
Orgànics		Cobert per: 101		<table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> </tr> </table>		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		+	+			+	+										
		+	+			+	+										
+	+	+	+														
Cobreix: 104																	
Tallat per:																	
Artificials MORTER DE CALÇ		Talla:		<table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> </tr> <tr> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> <td>+</td> </tr> </table>		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		+	+			+	+										
		+	+			+	+										
+	+	+	+														
Reomplert per:																	
Reomple:																	
Descripció: MUR DE PEDRES CALCÀRIES DE MIDA MITJANA, LLEUGERAMENT ESCAIRADES, LLIGADES AMB MORTER DE CALÇ I ORIENTAT NORD-SUD. MESURA 45 CM D'AMPLADA I CONSERVA UN TRAM DE 2,64 M DE LLARGADA I UNS 30 CM D'ALÇADA. AMB ENLLUÏT DE MORTER DE CALÇ AMB RESTES CONSERVATS EN AMBDUES CARES			Data d'actuació: 10-07-2020		Fitxa revisada per:												
Estat de conservació: DOLENT			Responsable: Antònia Díaz-Carvajal		Compr. de documentació: Fitxa ☐ Dibuix ☒ Foto ☒												

Procés d'excavació
EXCAVACIÓ MANUAL

Data inici: 08-07-2020 **Data fi:** 13-07-2020

Interpretació: MUR DE COMPARTIMENTACIÓ QUE FUNCIONA DURANT EL SEGON ÚS DE L'ESTANÇA. POSSIBLEMENT RELACIONAT AMB EL MAGATZEMATGE DE MERCADERIES O L'ESTABULACIÓ D'ANIMALS.

Materials representatius:

Referencia materials:

Fulls d'inventari núm.:

Elements i criteris de datació:
RELATIUS I ESTRATIGRÀFICS

Cronologia:
CONTEMPORÀNIA

Observacions:

MUR DE PEDRES CALCÀRIES DE MIDA MITJANA, LLEUGERAMENT ESCAIRADES, LLIGADES AMB MORTER DE CALÇ I ORIENTAT NORD-SUD. MESURA 45 CM D'AMPLADA I CONSERVA UN TRAM DE 2,64 M DE LLARGADA I UNS 30 CM D'ALÇADA. RESIDUALMENT CONSERVA RESTES D'UN ARREBOSSAR DE MORTER DE CALÇ

ARXIU

plantes

seccions-alçats

fotografia

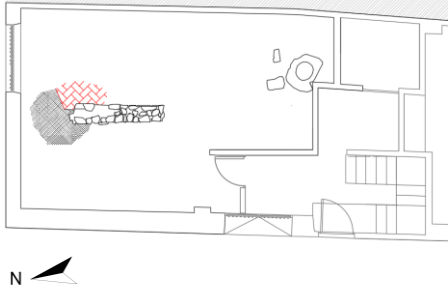
núm.: 1, 2

núm.: 1

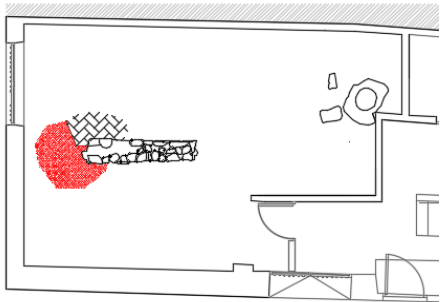
Diapositives:

B/ N:

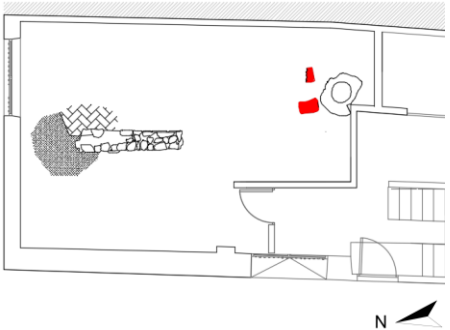
Color:

FITXA D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES				U.E.: 104 		
INTERVENCIÓ: carrer Hostal de Sant Antoni 8 / carrer del Triangle 4, Ciutat Vella			CODI: 021/20			
Sector:	Zona:	Cala:	Àmbit: estança nord-est	Cotes		
Definició: PAVIMENT		Criteris de diferenciació:		Mínima: 2,69		
Superfície: REGULAR		Fiabilitat estratigràfica: BONA		Màxima: 2,72		
Color: VERMELL		Consistència:				
COMPONENTS	SEQÜÈNCIA FÍSICA	CROQUIS UBICACIÓ/ EXTENSIÓ	SEQ. ESTRATIGRÀFICA			
Geològics	Igual a:		+	+	+	+
	En contacte amb:		+	+	+	+
	Se li adossa:		+	+	+	+
	S'adossa a:		+	+	+	+
Orgànics	Cobert per: 103, 105		+	+	+	+
	Cobreix:		+	+	+	+
	Tallat per:		+	+	+	+
Artificials RAJOLS	Talla:	+	+	+	+	
	Reomplert per:	+	+	+	+	
	Reomple:	+	+	+	+	
Descripció: PAVIMENT DE RAJOLS DE COLOR VERMELL QUE MESUREN 32 x 16 x 3 CM DISPOSATS A TRENCAJUNT			Data d'actuació:		Fitxa revisada per:	
Estat de conservació: REGULAR			Responsable: Antònia Díaz-Carvajal		Compr. de documentació: Fitxa ☐ Dibuix ☒ Foto ☒	

Procés d'excavació APARICIÓ PARCIAL COM A MOSTREIG UN COP ELIMINAT L'ESTRAT UE 101. EXCAVACIÓ I NETEJA MANUAL		Data inici: 08-07-2020 Data fi: 13-07-2020
Interpretació: PAVIMENT ORIGINAL O DEL MOMENT DE REFORMA DE LA FINCA EN EL SEGLE XVIII		
Materials representatius:	Referencia materials: Fulls d'inventari núm.:	
Elements i criteris de datació: RELATIUS I ESTRATIGRÀFICS	Cronologia: MODERNA / CONTEMPORÀNIA	
Observacions:		
ARXIU		
plantes	seccions-alçats	fotografia
núm.: 1, 2	núm.: 1	Diapositives: B/ N: Color:

FITXA D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES				U.E.: 105	△	■	○												
INTERVENCIÓ: carrer Hostal de Sant Antoni 8 / carrer del Triangle 4, Ciutat Vella				CODI: 021/20															
Sector:	Zona:	Cala:	Àmbit: estança nord-est		Cotes														
Definició: NIVELL DE MORTER		Criteris de diferenciació:		Color: BLANC		Mínima: 2,72													
Superfície:		Fiabilitat estratigràfica: BONA		Consistència:		Màxima: 2,75													
COMPONENTS		SEQÜÈNCIA FÍSICA		CROQUIS UBACIÓ/ EXTENSIÓ		SEQ. ESTRATIGRÀFICA													
Geològics		Igual a:				<table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> </table>		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
		+	+					+	+										
		+	+					+	+										
		+	+					+	+										
En contacte amb:																			
Se li adossa:																			
S'adossa a:																			
Orgànics		Cobert per: 101		<table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> </table>		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
		+	+			+	+												
		+	+			+	+												
+	+	+	+																
Cobreix: 104																			
Tallat per:																			
Artificials MORTER DE CALÇ		Talla:		<table style="width: 100%; text-align: center;"> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> <tr><td>+</td><td>+</td><td>+</td><td>+</td></tr> </table>		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
		+	+			+	+												
		+	+			+	+												
+	+	+	+																
Reomplert per:																			
Reomple:																			
Descripció: NIVELL DE MORTER DE CALÇ D'1,5 CM APROX. DE GRUIX				Data d'actuació: 10-07-2020		Fitxa revisada per:													
Estat de conservació: DOLENT				Responsable: Antònia Díaz-Carvajal		Compr. de documentació: Fitxa ☐ Dibuix ☐ Foto ☐													

Procés d'excavació APAREIX AMB L'ELIMINACIÓ DE LA UE 101 EN UN ESPAI DE SONDEIG EXCAVACIÓ I NETEJA MANUAL		Data inici: 08-07-2020 Data fi: 13-07-2020
Interpretació: NIVELL AÏLLANT QUE COBRIA EL PAVIMENT ORIGINAL DE RAJOLS RELACIONAT AMB EL MUR DE COMPARTIMENTACIÓ I ELS ENLLUÏTS DE MORTER DE CALÇ (UE 103)		
Materials representatius:	Referencia materials: Fulls d'inventari núm.:	
Elements i criteris de datació: RELATIUS I ESTRATIGRÀFICS	Cronologia: CONTEMPORÀNIA	
Observacions:		
ARXIU		
plantes	seccions-alçats	fotografia
núm.: 1, 2	núm.: 1	Diapositives: B/ N: Color:

FITXA D'UNITATS ESTRATIGRÀFIQUES				U.E.: 106 		
INTERVENCIÓ: carrer Hostal de Sant Antoni 8 / carrer del Triangle 4, Ciutat Vella			CODI: 021/20			
Sector:	Zona:	Cala:	Àmbit: estança nord-est	Cotes		
Definició: CANALITZACIÓ	Criteris de diferenciació:	Color:		Mínima: NO OBSERVABLE		
Superfície:	Fiabilitat estratigràfica:	Consistència:		Màxima: 2,87		
COMPONENTS	SEQÜÈNCIA FÍSICA	CROQUIS UBICACIÓ/ EXTENSIÓ	SEQ. ESTRATIGRÀFICA			
Geològics PEDRA	Igual a:		+	+	+	+
	En contacte amb:		+	+	+	+
	Se li adossa:		+	+	+	+
	S'adossa a:		+	+	+	+
Orgànics	Cobert per: 101		+	+	+	+
	Cobreix:		+	+	+	+
	Tallat per:	+	+	+	+	
Artificials	Talla:	+	+	+	+	
	Reomplert per:	+	+	+	+	
	Reomple:	+	+	+	+	
Descripció: CANALITZACIÓ AMB ELEMENTS DE PEDRA			Data d'actuació: 10-07-2020	Fitxa revisada per:		
Estat de conservació: NO OBSERVABLE. ESTRUCTURA SENSE EXCAVAR			Responsable: Antònia Díaz-Carvajal	Compr. de documentació: Fitxa ☐ Dibuix ☒ Foto ☒		

Procés d'excavació
NO S'EXCAVA

Data inici: 08-07-2020 **Data fi:** 13-07-2020

Interpretació:

CANALITZACIÓ RELACIONADA AMB EL POU SÈPTIC UE 102

Materials representatius:

Referencia materials:

Fulls d'inventari núm.:

Elements i criteris de datació:
RELATIUS I ESTRATIGRÀFICS

Cronologia:
CONTEMPORÀNIA / MODERNA

Observacions:

ARXIU

plantes

seccions-alçats

fotografia

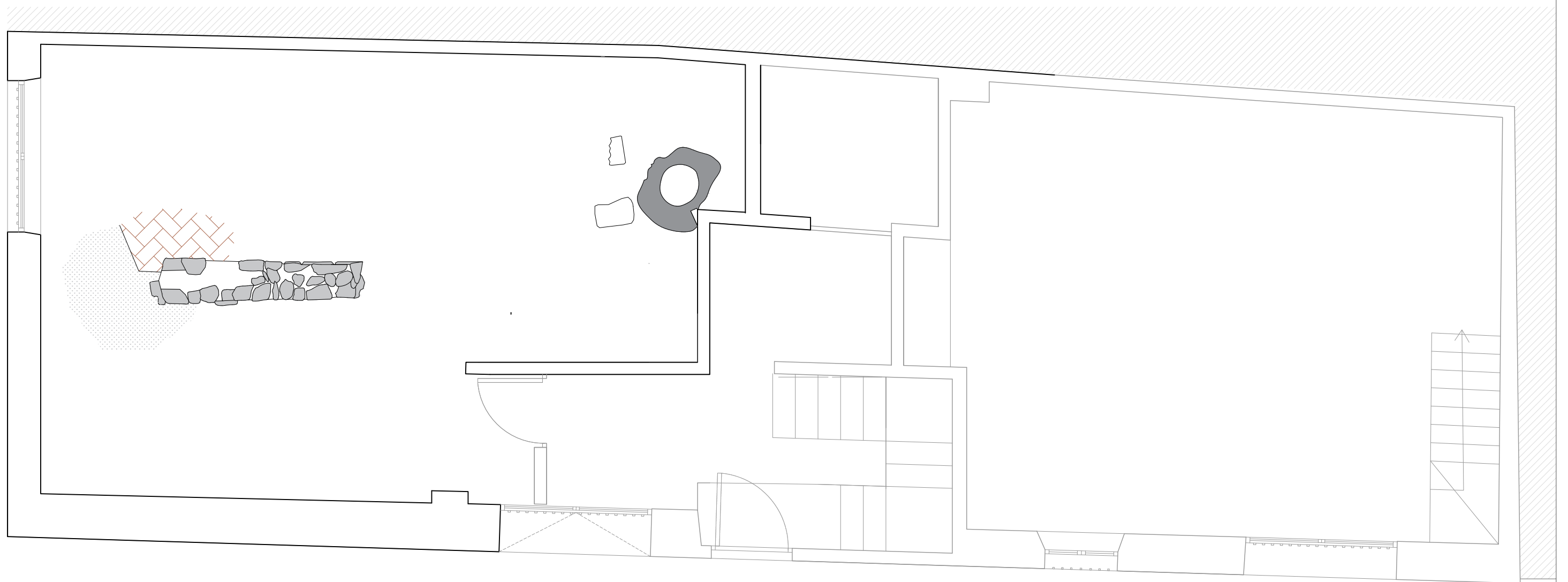
núm.: 1, 2

núm.: 1

Diapositives:
B/ N:
Color:

ANNEX 2: REGISTRE GRÀFIC: PLANIMETRIA

CARRER DEL TRIANGLE

CARRER HOSTAL DE SANT ANTONI

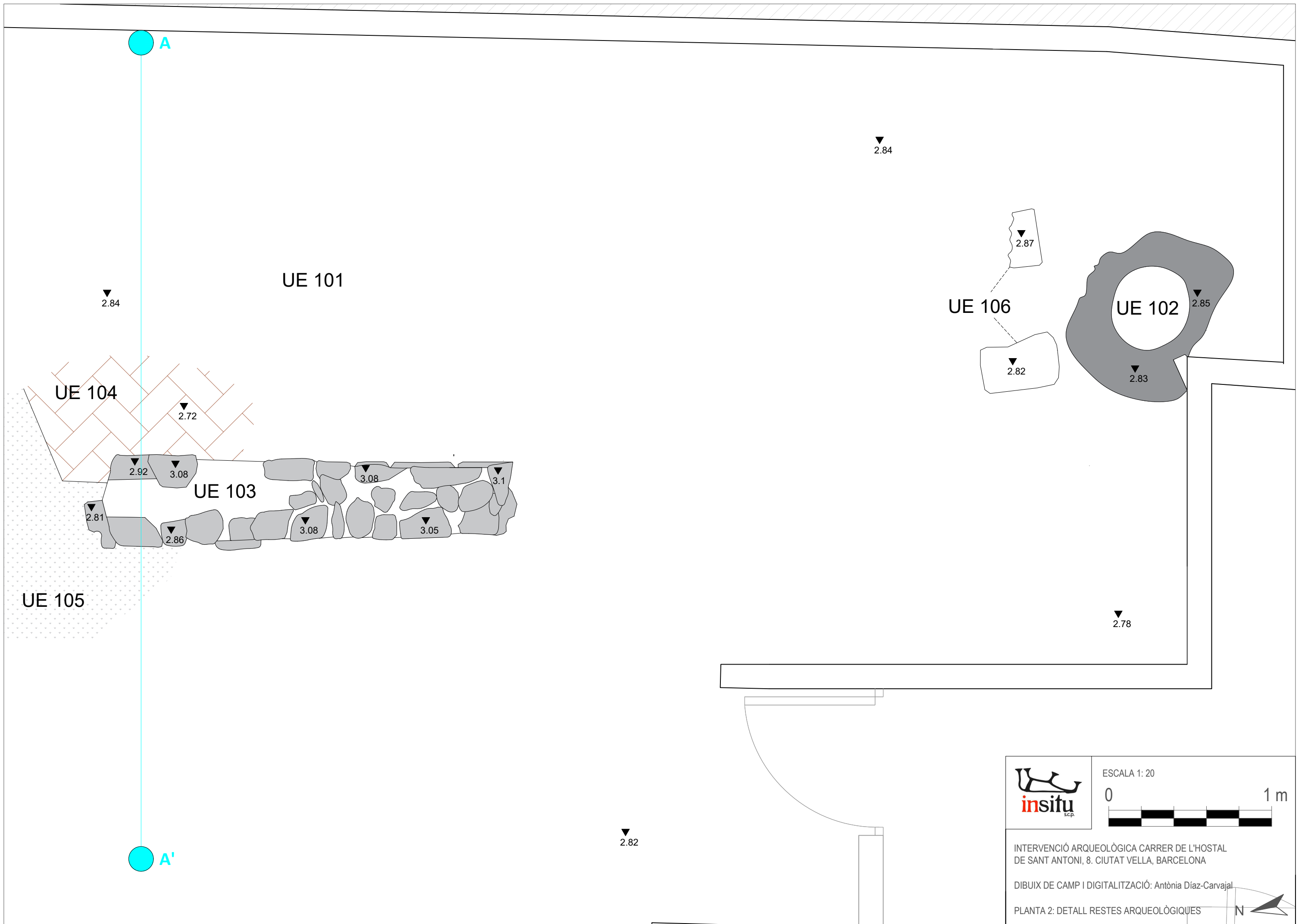
ESCALA 1: 50

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA CARRER DE L'HOSTAL
DE SANT ANTONI, 8. CIUTAT VELLA, BARCELONA

DIBUIX DE CAMP I DIGITALITZACIÓ: Antònia Díaz-Carvajal

PLANTA 1: GENERAL FINCA

insitu scp.

ESCALA 1: 20

0 1 m

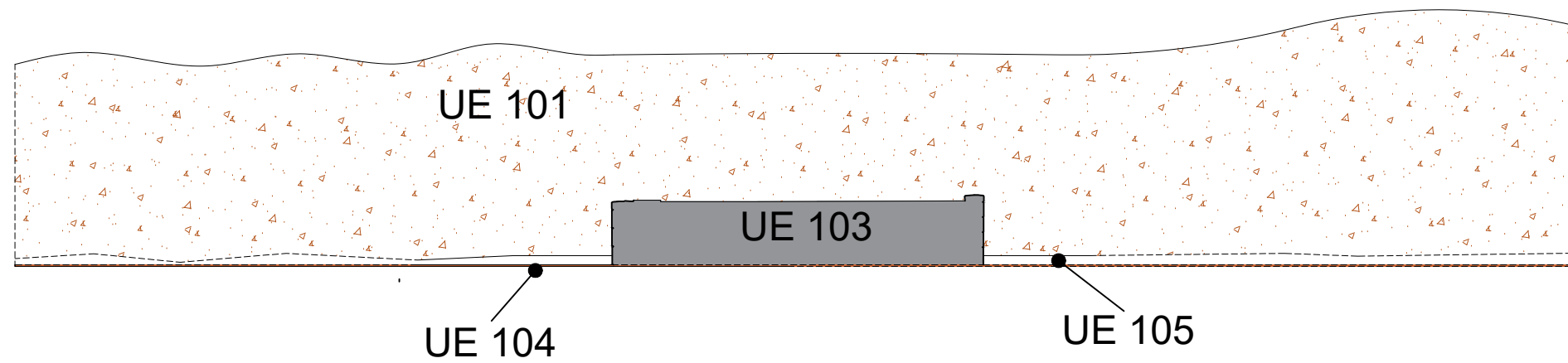
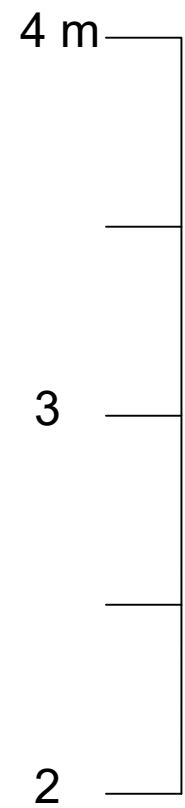
INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA CARRER DE L'HOSTAL DE SANT ANTONI, 8. CIUTAT VELLA, BARCELONA

DIBUIX DE CAMP I DIGITALITZACIÓ: Antònia Díaz-Carvajal

PLANTA 2: DETALL RESTES ARQUEOLÒGIQUES

N

A ● + + + + ● A'

INTERVENCIÓ ARQUEOLÒGICA CARRER DE L'HOSTAL DE SANT ANTONI 8. CIUTAT VELLA. BARCELONA. 2020

DIBUIX DE CAMP I DIGITALITZACIÓ: Antònia Díaz-Carvajal

SECCIÓ 1: OEST-EST